

Nr 89.

Ankom till Riksdagens kansli den 25 april 1913 kl. 3 e. m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av en lägenhet från förra militiebostället Ebbaröd nr 1 och 5 i Kristianstads län.

(1:a Avd.)

I proposition, nr 160, av den 19 mars 1913 till Riksdagen, vilken proposition remitterats till jordbruksutskottet, har Kungl. Maj:t under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag föreslagit Riksdagen medgiva, att en till förra sergeantsbostället $\frac{1}{2}$ mantal Ebbaröd nr 1 och 5 i Degeberga socken av Kristianstads län hörande, med litt. D betecknad lägenhet må med i statsrådsprotokollet angivet område från egendomen upplåtas enligt kungl. kungörelsen den 31 december 1909 angående förändrade grunder för åtgärder i syfte att åt mindre bemedlade och obemedlade bereda tillfälle att förvärva egnahemslägenheter från vissa kronoegendommar och med iakttagande av de i kungl. brevet till domänstyrelsen samma dag i fråga om tillämpningen av berörda grunder meddelade närmare bestämmelser.

Departementschefen har i detta ärende till statsrådsprotokollet anfört följande:

»Vid en år 1912 å förra sergeantsbostället $\frac{1}{2}$ mantal Ebbaröd nr 1 och 5 i Degeberga socken av Kristianstads län hållen arrendeuppskattning för uppgörande av förslag till utarrendering från den 14 mars 1915 av denna egendom, som lämnar 850 kronor i årligt arrende, hava uppskattningsmännen väckt fråga om försäljning av lägenheter från

egendomen. Med skrivelse den 14 december 1912 har domänstyrelsen underställt detta ärende Kungl. Maj:ts prövning samt för sådant ändamål överlämnat till ärendet hörande handlingar, däribland en av distriktslantmätaren Johan Söderqvist år 1912 över egendomen upprättad karta med beskrivning.

Av handlingarna i ärendet inhämtas följande.

Egendomen, som är belägen högt uppe på Linderödsåsen 0.5 mil från Degeberga järnvägsstation, innehåller en areal av 111 hektar 87.9 ar, därav 41 hektar 12.4 ar tomt och åker, 54 hektar 61.2 ar äng och odlingsmark, 15 hektar 4 ar avrösningsjord och 1 hektar 10.3 ar impediment.

Uppskattningsmännen hava hemställt om försäljning av följande två å kartan med röda gränslinjer utmärkta samt med innehavarna tillhöriga hus försedda lägenheter, nämligen

Per Håkanssons lägenhet, å kartan betecknad med litt. C och omfattande ägofigurerna av 67, av 83, av 85, 86—112, av 113, av 237 och 239 med en areal av tillhoppa 8 hektar 7.2 ar, därav 1 hektar 76.5 ar tomt och åker, 6 hektar 24.7 ar äng och odlingsmark och 6 ar impediment, samt

Håkan Olssons lägenhet, å kartan betecknad med litt. D och omfattande ägofigurerna av 145, av 146, 172 och av 235 med en areal av tillhoppa 25.4 ar, därav 6.9 ar tomt och trädgård, 17.6 ar äng och odlingsmark samt 0.9 ar avrösningsjord.

Lägenheterna hava saluvärderats litt. C till 1,286 kronor och litt. D till 339 kronor, därav 139 kronor för växande skog.

Uppskattningsmännen antecknade vidare, att å egendomen finnes två andra lägenheter, bebyggda den ena med kronan och den andra med arrendatorn tillhöriga boningshus. Dessa lägenheter beboddes av statfolk.

Vederbörande jägmästare har bestämt avstyrkt försäljning av lägenheten litt. C. Lägenhetens ägor sträckte sig nämligen in mellan, å ena sidan, den övriga utmarken till ifrågavarande egendom, vilken utmark föreslagits skola ställas under skogsstatens omedelbara vård och förvaltning, och, å andra sidan, utmarken till en angränsande kronoegendom, förra sergeantsbostället $\frac{2}{3}$ mantal Höjaröd nr 1, vilken vid löpande arrendeperiods utgång sannolikt komme att till större delen anslås till skogsbruk. För ett rätt skötande av dessa skogar skulle med tiden behövas en fast arbetarstam. Vid sådant förhållande vore det allt annat än framsynt, om kronan nu avhände sig ifrågavarande lägenhet, som med hänsyn till storlek och läge skulle lämpa sig särdeles väl till skogsarbetar- eller skogsbevakarbostad.

Kungl. Maj:ts befallningshavande har hemställt, att ovannämnda, med litt. D betecknade lägenhet måtte försäljas till Håkan Olsson, men att lägenheten litt. C måtte bibehållas i kronans ägo och jämte egendomens utmark i övrigt ställas under skogsstatens vård och förvaltning.

Överjägmästaren i Södra distriktet har hemställt, att lägenheten litt. C måtte ställas under skogsstatens omedelbara vård och förvaltning.

Domänstyrelsen har tillstyrkt försäljning av lägenheten litt. D, men i likhet med skogstjänstemännen och Kungl. Maj:ts befallningshavande avstyrkt försäljning av lägenheten litt. C.

Uti särskilda till domänstyrelsen ställda, av styrelsen med eget utlåtande jämte yttranden av domänintendenten och Kungl. Maj:ts befallningshavande i länet till Kungl. Maj:t överlämnade skrifter hava bemälda Per Håkansson ävensom Nils Olsson och Fridolf Carlsson anfört: *Håkansson*, att han sedan 23 år tillbaka innehade två torplägenheter å egendomen, att han vore ägare till å berörda lägenheter uppförda hus, samt att han önskade köpa lägenheterna eller åtminstone endera av dem, *Olsson*, att han sedan år 1900 innehade ett å egendomen befintligt, med kronan tillhöriga hus försett torp, som Olsson nu önskade tillhandla sig, samt *Carlsson*, att han sedan den 1 maj 1911 innehade ett å egendomen befintligt, med dess arrendator tillhöriga hus försett torp, vartill Carlsson nu önskade förvärva äganderätten.

Domänintendenten har i fråga om Håkanssons ansökan hänvisat till vad uppskattningsmännen anfört i frågan. Nils Olssons och Carlssons ansökningar, vilka avse de av uppskattningsmännen omnämnda, till försäljning ej föreslagna lägenheterna, ansåge domänintendenten icke böra bifallas, ty dels ägde de icke husen å vederbörande lägenheter, dels vore lägenheterna oundärliga för huvudgårdens brukande, dels ock skulle, därest den av Olsson innehavda lägenheten bleve försäld, egendomens arrendator med stor sannolikhet begära uppförande av ett stathus å egendomen.

Såväl Kungl. Maj:ts befallningshavande som domänstyrelsen hava, under åberopande av vad i ärendet förekommit, hemställt, att berörda tre ansökningar icke måtte föranleda till någon åtgärd.

För egen del tillstyrker jag försäljning av den med litt. D betecknade lägenheten. I fråga om lägenheten litt. C torde de skäl, jägmästaren åberopat mot försäljning av samma lägenhet, vara avgörande. Mera tveksam förefaller frågan angående dispositionen av de lägenheter, vilka innehavas av Nils Olsson och Carlsson. Då emellertid såväl do-

mänintendenten som övriga myndigheter avstyrkt försäljning av sistnämnda två lägenheter, anser jag mig ej böra förorda, att desamma avhändas kronan.»

Då utskottet icke funnit anledning till erinran mot ifrågavarande framställning, får utskottet hemställa,

att Riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förvarande proposition.

Stockholm den 25 april 1913.

På jordbruksutskottets vägnar:

GÖSTA TAMM.

Närvarande: herrar Tamm, Odelberg, frih. de Geer, Paulson, Fahlén, Lindblad, Pers, Ericsson, Lundell, Nilsson i Kabbarp, Kronlund, Andersson, Linders, Bosson och Olausson.
